

Írán - Máme se ho bát?

Monika Zuzaníková
2018

Základní údaje

Oficiální název: Iránská islámská republika

- **Počet obyvatel:** 82 milionů
- **Rozloha:** 1,6 milionu km²
- → patří mezi jednu z 20 nelidnatějších a nejrozlehlejších zemí
- **Hl. město:** Teherán
- Multikulturní země s mnoha etnickými a jazykovými skupinami.
Největší z nich:

Peršané (61%), Ázerbájdci (16%), Kurdové (10%) a Lur (6%)

Oblast dříve nazývaná jako Persie

Základní údaje

- Iran se dělí na 31 provincií, ty spravují guvernéri
- V čele je prezident, skutečnou moc má ale duchovní vůdce, kterého volí Rada expertů
- Volební právo od 15 let
- V soudním systému převládá právo šaría, mnoho ale už převzato i z práva evropského
- Oficiální cíl vlády: vytvoření Nového světového řádu na základě světového míru, globálního vojenského paktu a spravedlnosti

Proč vlastně Írán známe? ...

- Od starověku západní území (Médové, Řekové, Alexandr Velký, Činghištán...)
- V 19. stol kolonie VB a Ruska -> značný vliv na vše, nezměnila ani revoluce v letech 1905-1911
- Za druhé světové války obě velmoci zemi okupovaly, dosazovaly vládců apod.
- Politické strany se budují až od roku 1951, znárodnil se ropný průmysl, dříve kontrolovaný VB -> konflikt -> státní převrat za podpory CIA -> orientace na USA -> rozkol v zemi, narušení monarchie

Islámská republika

režimu

- referendem schváleno ustavení islámské republiky a do ústavy zakomponovány teokratické prvky
-> moc převzalo šíitské duchovenstvo
- Následoval okamžitý konflikt s USA a Irákem (S. Husajn)
- Americká rukojmí v Íránu
- 1980 Irák překročil hranice Íráku -> válka

Íránsko-Iránská válka

- válka začala přesně 22. září 1980 invází iráckých vojsk do Íránu a skončila 20. srpna 1988 uzavřením příměří
- Husajn se bál utlačování radikálů, také si dělal nároky na území
- Irák předpokládal rychlou výhru, to se ale vůbec nestalo
- Po útoku na ropné tankery se zapojily supervelmoci
- Konflikt bývá přirovnáván k první světové válce

Máme se
bát?

<https://zpravy.idnes.cz/iran-cmf-zahranicni.aspx?klic=64090>

Zdroje

- <https://zpravy.idnes.cz/iran-cmf-/zahranicni.aspx?klic=64090>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Ir%C3%A1cko-%C3%ADr%C3%A1nsk%C3%A1_v%C3%A1lka
- <https://www.lidovky.cz/svet/iran.K218034>
- <https://zpravy.aktualne.cz/teheran-iran/r-88e910d285bd11e88bcd0cc47ab5f122/r-f6d13372a8f411e8b634ac1f6b220ee8/>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%8Dr%C3%A1n>